

Tjänsteskrivelse

Datum

2025-09-18

Vår referens

Linda Hassel

Utvecklingssamordnare

linda.hassel@malmo.se

Remiss Klimat- och näringslivsdepartementet - Genomförande av luftkvalitetsdirektivet i svensk rätt STK-2025-996

Sammanfattning

Klimat- och näringslivsdepartementet har remitterat Genomförande av luftkvalitetsdirektivet i svensk rätt. Direktivet innebär nya lägre miljökvalitetsnormer för luftföroreningar. Det nya EU direktivet för luftföroreningar sätter hårdare krav på exponeringshalter samt mätningar och modelleringar. Utförande av åtgärdsprogram förtydligas och kommer att vara strängare med sanktioner kopplade till uppförande och genomförande av åtgärdsprogrammen. Ärendet har remitterats till miljönämnden som ställer sig positiv till de nya förslagen och ser gärna att den superstation som ska placeras i en av Sveriges tre största städer placeras i Malmö.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen godkänner förslag till yttrande och översänder yttrandet till Klimat- och näringslivsdepartementet.

Beslutsunderlag

- Remiss Klimat- och näringslivsdepartementet - Genomförande av luftkvalitetsdirektivet i svensk rätt
- Remiss-PM Miljökvalitetsnormer för luft Nya regler om rättslig prövning och skadestånd
- Förslag till genomförande av det nya luftkvalitetsdirektivet i svensk rätt – delredovisning
- Bilaga 1, Luftkvalitetsdirektivet 2024
- Remissvar miljönämnden
- Miljönämnden beslut 250828 § 145

- G-Tjänsteskrivelse KSAU 250922 Remiss Klimat- och näringslivsdepartementet
- Genomförande av luftkvalitetsdirektivet i svensk rätt

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2025-09-22

Kommunstyrelsen 2025-10-15

Beslutet skickas till

Klimat- och näringslivsdepartementet

Miljönämnden

Stadskontoret omvärld- och näringslivsavdelningen

Stadskontorets handläggare

Ärendet

Klimat- och näringslivsdepartementet har remitterat Genomförande av luftkvalitetsdirektivet i svensk rätt. Det nya reviderade luftkvalitetsdirektivet ska föras in i svensk lag senast 11 december 2026 och gäller från och med den 1 januari 2030.

Direktivet innebär nya lägre miljökvalitetsnormer (MKN) för luftföroreningar; NO₂, SO₂, PM₁₀, PM_{2.5}, bensen och O₃. Övriga luftföroreningars miljökvalitetsnormer förblir oförändrade. Utvärderingströsklarna för samtliga luftföroreningar förenklas så att det nu endast finns ett tröskelvärde för varje förorening. Förändringen görs för att ha lagstadgade krav som närmar sig WHO:s riktvärden och för att närma sig ett nettonoll-utsläppsmål senast 2050. Nytt är också att antalet mätstationer och dess placering nu blir ett överklagningsbart beslut.

I direktivet ingår mer övervakning av luftkvaliteten i respektive medlemsstat där bland annat upprättandet av en superstation i urban bakgrundsmiljö ska upprättas per 10 000 000 invånare. För Sveriges del innebär det en sådan station. Naturvårdsverket har i första hand tittat på de tre största städerna i Sverige, däribland Malmö.

I det nya direktivet finns återigen ett undantag för sandning och saltning, dvs att överskridande av partiklar som kan härledas till sandning eller saltning ej ställer krav på kommunen att införa ett åtgärdsprogram. Precis som i föregående direktiv föreslår Naturvårdsverket att undantaget ej förs in i svensk rätt. Upprättande och genomförande av åtgärdsprogram ska tydliggöras genom en ny ansvarsfördelning och tydligare hålltider. Kommuner ansvarar själva för att upprätta och fastställa åtgärdsprogram när överskridande har inträffat. Naturvårdsverket föreslår att det införs sanktion i form av vitesföreläggande, mot kommuner som misslyckas med att fastställa och ompröva åtgärdsprogram. Detta med bakgrund till att arbetet med åtgärdsprogram har haft omfattande brister hos många kommuner. I tillägg till vitesföreläggande kommer även en skadeståndsskyldighet att införas för medborgare som åsamkas skada, i samband med att inget åtgärdsprogram fastställts trots att detta borde ha skett.

Internremiss

Ärendet har remitterats till miljönämnden som ställer sig positiv till förslagen.

Miljönämnden framför vidare anser att det är positivt att inget undantag för sandning och saltning förs in i svensk lag. I det nya direktivet ska en superstation införas i Sverige, i Naturvårdsverkets rekommendation, i en av de tre storstäderna. Malmö stad är positiv till att upprättande en sådan superstation i Malmö stad på den urbana bakgrundsstationen vid rådhuset, med samma krav om ekonomiska medel för uppstart och drift som miljöförvaltningen framför [att regeringen medfinansierar]. Införandet av striktare gränsvärden ger enligt miljönämnden en tydlig riktning i hållbarhetsarbetet både i Malmö och i Sverige. Det betyder att Malmö kommer få en friskare luft vilket går i linje med Malmö Stads miljömål.

Stadskontorets bedömning

Stadskontoret instämmer i miljönämndens yttrande om att det är positivt med de föreslagna förändringarna men att det behövs fler vägledningar från Naturvårdsverket särskilt då det är viss osäkerhet hur industrin påverkas då det saknas underlag i remissen. Miljöförvaltningen har bedömt att ärendet inte påverka miljönämndens verksamhet vare sig ekonomiskt eller organisatoriskt.

Stadskontoret instämmer i miljönämndens förslag om att det vore positivt för staden om den föreslagna superstationen förläggs i Malmö stad och i så fall på den urbana bakgrundsstationen vid rådhuset. Rådhusets mätstation mäter Urban bakgrund, vilket motsvarar en teoretisk lägsta nivå som alla malmöbor exponeras för och där det finns krav på att mäta. Med en superstation så skulle fler föroreningar mätas; så som polycykliska aromatiska kolväten (PAH) nedfall av metaller samt ultrafina partiklar (PM1) samt den kemiska sammansättningen av de partiklarna. Införandet av striktare gränsvärden ger en tydlig riktning i hållbarhetsarbetet både i Malmö och i Sverige. De föreslagna åtgärderna bedöms ge Malmö en friskare luft vilket går i linje med Malmö stads miljömål.

Stadskontoret föreslår kommunstyrelsens arbetsutskott föreslå kommunstyrelsen att godkänna förslag till yttrande.

Ansvariga

Nicklas Löfström Nämndsekreterare

Micael Nord Näringslivsdirektör

Andreas Norbrant Stadsdirektör